



Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.311

**Inventaris van het archief van J.M. de
Booy (levensjaren 1885-1969), 1944-
1950**

S.J. Schipper

Nationaal Archief, Den Haag 2001

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	7
Openbaarheidsbeperkingen.....	7
Beperkingen aan het gebruik.....	7
Materiële beperkingen.....	7
Aanvraaginstructie.....	7
Citeerinstructie.....	7
Archiefvorming.....	8
Geschiedenis van de archiefvormer.....	8
Levensloop.....	8
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	9
Inhoud en structuur van het archief.....	10
Aanvullingen.....	10
Verwant materiaal.....	11
Beschikbaarheid van kopieën.....	11
Verwante archieven.....	11
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	13
I. Stukken betreffende zijn functies.....	13
A. Ministerschappen te Londen, 1944-1946.....	13
B. Hoofd van de Nederlandse Militaire Missie bij de Geallieerde Bestuursraad in Duitsland, 1948-1950.....	13
II. Overige stukken.....	14

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 229 J.M. de Booy

Archiefbloknummer:

C26201

Omvang:

9 inventarisnummer(s); 0,10 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

J.M. de Booy

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Na een tijd als beroepsofficier bij de marine werkzaam te zijn geweest maakte J.M. de Booy (1885-1969) na de Eerste Wereldoorlog de overstap naar het bedrijfsleven en werkte voor de Bataafsche Petroleum Maatschappij (BPM). In 1937 werd hij directeur van de 'Koninklijke'. In mei 1940 week De Booy uit naar Londen, waar hij al snel een vooraanstaande positie innam in de Nederlandse gemeenschap. Hij was bestuurslid van de Netherlands Shipping and Trading Comité, een van de oprichters van het Prins Bernhard Fonds en lid van de Buitengewone Raad van Advies voor de Nederlandse regering. Op 31 mei 1944 werd De Booy minister van Scheepvaart en Visserij. In het derde kabinet Gerbrandy (februari-juni 1945) was De Booy zowel minister van Scheepvaart en Visserij als minister van Marine en in het kabinet Schermerhorn-Drees (juni 1945-juli 1946) was De Booy opnieuw minister van Marine en van Scheepvaart en Handel. December 1948 werd De Booy hoofd van de Nederlandse Militaire Missie (NMM) in Berlijn. Van april 1951 tot zijn pensionering in december 1952 was De Booy de eerste Nederlandse ambassadeur in Bonn bij de Bondsrepubliek Duitsland (BRD).

Het archief bevat materiaal over de contacten van J.M. de Booy met het Supreme Headquarters Allied Expeditionary Force (SHAEF) van Eisenhower, november 1944-januari 1945; brieven en memo's in zijn hoedanigheid van minister van Scheepvaart en Marine en dagboeken uit de periode 1948-1950

als hoofd van de Nederlandse Militaire Missie.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 229 J.M. de Booy, nummer toegang 2.21.311, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Booy, de, 2.21.311, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

LEVENSLLOOP

James Marnix de Booy (ook bekend als J.M. de Booij) werd op 24 juni 1885 geboren te Kralingen (Z.H.). Zijn familie had al vele hoge marineofficieren voortgebracht, zoals bijvoorbeeld zijn vader die vice-admiraal was. Het was dan ook vanzelfsprekend dat James de Booy werd voorbereid op een militaire loopbaan. Na de lagere school ging hij naar het Instituut Wegerif in Nijmegen en nadat hij deze vooropleiding had afgerond werd hij als adelborst toegelaten tot het Koninklijk Instituut voor de Marine te Willemsoord. In 1904 voltooide hij zijn opleiding en werd hij bevorderd tot adelborst der eerste klasse. Hij diende daarna op verschillende schepen in Nederland-Indië en werd diverse malen bevorderd.

In 1919 beëindigde luitenant-ter-zee der eerste klasse De Booy zijn militaire loopbaan, omdat het bedrijfsleven gunstigere carrièreperspectieven bood. Hij trad in dienst van De Bataafsche Petroleum Maatschappij (BPM), waarvoor hij jarenlang in het buitenland zou werken. Hij werkte achtereenvolgens in Indië, Roemenië en Venezuela. In 1932 keerde hij terug naar Nederland waar hij werd aangesteld als algemeen procuratiehouder voor de BPM en een jaar later ook voor de Koninklijke Petroleum Maatschappij. Op 1 januari 1937 werd hij uiteindelijk benoemd tot directeur van de 'Koninklijke'.

Enige dagen na de Duitse inval wist De Booy met zijn gezin naar Engeland te ontkomen. Hij was er in geslaagd het hele archief van de 'Koninklijke' met zich mee te nemen. Logischerwijs ging hij aan de slag bij Shell en daarnaast werd hij al gauw vice-president van The Netherlands Shipping and Trading Committee. Onder de Nederlanders in Londen nam hij een vooraanstaande positie in. Niet alleen was hij betrokken bij de oprichting en inrichting van het Nederlandse overheidsapparaat, maar daarnaast behoorde hij ook tot één van de zes topmannen uit het bedrijfsleven die de regering in ballingschap in 1941 een aarzelend en ongeïnspireerd beleid verweten.

De Shipping and Trading Committee beheerde een groot gedeelte van de Nederlandse koopvaardijvloot en regelde - onder leiding van de Britten - de inschakeling hiervan ten gunste van de geallieerde oorlogsmachine. Als commissielid deed De Booy veel contacten op met de Britse autoriteiten en bleek hij als bemiddelaar tussen verschillende belangengroepen (regering, reders, vakbonden) zakelijk en slagvaardig. Mede hierdoor werd de partijloze De Booy op 31 mei 1944 opgenomen als minister van Scheepvaart en Visserij in het tweede kabinet-Gerbrandy. Als minister was hij daadkrachtig en zeer deskundig. Hij keerde dan ook terug in het derde kabinet-Gerbrandy, waar hij ook de Ministeries van Marine en (ad interim) Oorlog op zich nam. Ook werd De Booy - inmiddels liberaal - opgenomen in het overgangskabinet Schermerhorn-Drees als minister van Marine en (ad interim) Scheepvaart. Op 3 juli 1946 droeg hij zijn ministersportefeuille over.

Na zijn aftreden zat De Booy van 1947 tot 1948 in de United Nations Special Committee on the Balkans. Deze commissie had tot taak de problemen tussen Griekenland en zijn Noordelijke buurlanden op te lossen. Nadat hij deze werkzaamheden had afgerond werd hij op 1 december 1948 benoemd tot Hoofd van de Nederlandse Militaire Missie bij de Geallieerde Controleraad te Berlijn. Tegelijkertijd werd hij benoemd tot vice-admiraal van de Koninklijke Marine Reserve, zodat hij in rang op gelijke voet stond met de hoogste geallieerde militaire autoriteiten. Tweeënehalf jaar later, op 4 december 1951, werd hij de eerste Nederlandse ambassadeur van de Bondsrepubliek Duitsland. Hij vervulde deze functie tot aan zijn pensionering op 1 december 1952, waarna hij naar Groot-Brittannië emigreerde. De laatste negen jaar van zijn leven woonde James de Booy in Zwitserland (Lausanne), waar hij op 2 maart 1969 overleed.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Een vriend van de heer Wesseling, aanbieder der stukken, had de stukken aangetroffen in een huis dat door hem was gekocht. In het huis had de weduwnaar van de kleindochter van vice-admiraal De Booy gewoond. De archiefbescheiden zijn geordend en verpakt.

Het archief werd op 26 oktober 2001 aangeboden door mr. L. Wesseling.

Schenking (van een niet overheidsarchief)

Inhoud en structuur van het archief***AANVULLINGEN***

Te zijner tijd wordt het archief nog aangevuld met memoires en een fotoboek. In het NIOD bevinden zich verspreide dagboek aantekeningen van De Booy.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

VERWANTE ARCHIEVEN

Verwante archieven (Dit overzicht is niet uitputtend):

- - Ministerie van Marine: Bevelhebber der Zeestrijdkrachten, ook als hoofd van de Ve afdeling van het Ministerie van Defensie, vanaf 27 juni 1941 tevens minister van Marine, vanaf 23 juni 1945 minister van Marine en Scheepvaart, te Londen, 1940-1945 (nummer toegang 2.12.29)
- - Inventaris van de archieven van de Commissie voor Aangehouden Lading (COVAL) en de Netherlands Shipping and Trading Committee (NSTC), 1939-1957 (1966) (nummer toegang 2.06.084)
- - Ministerie van Handel, Nijverheid en Scheepvaart te Londen; Ministerie van Scheepvaart en Visserij te Londen, 1940-1945 (nummer toegang 2.16.87.01)
- - Ministerie van Scheepvaart en Visserij te Londen (nummer toegang 2.06.059.23)
- - Nederlandse Militaire Missie, (1856-) 1945-1954 (-1963) (nummer toegang 2.05.55)

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN

I. STUKKEN BETREFFENDE ZIJN FUNCTIES

A. MINISTERSCHAPPEN TE LONDEN, 1944-1946

- 1** Aantekeningen van bezoeken aan en afschriften van correspondentie met de Supreme Headquarters Allied Expeditionary Force (SHAEF), generaal Dwight E. Eisenhower en anderen,
november 1944 - januari 1945, 1 omslag
- 2** 'Copies of letters', Minuten van uitgaande brieven verstuurd in zijn functie als minister van Scheepvaart en Visserij,
juni 1944 - april 1945, 1 omslag
- 3** 'Copies van aantekeningen', Afschriften van memo's verstuurd in zijn functie als minister van Marine,
juni 1945 - juni 1946, 1 omslag

B. HOOFD VAN DE NEDERLANDSE MILITAIRE MISSIE BIJ DE GEALLIEERDE BESTUURSRAAD IN DUITSLAND, 1948-1950

- 4-5** Dagboeken 1948-1950, 2 omslagen>
- 4** december 1948 - 1949
- 5** 1950 - 1950

II. OVERIGE STUKKEN

- 6** Speech ter gelegenheid van de 62e verjaardag van koningin Wilhelmina, 1942, 1 stuk>
- 7** Verslag van een bezoek aan een gewonde Nederlandse zeeman in een Engels ziekenhuis tijdens de Tweede Wereldoorlog getiteld 'Courage', z.d. 1 stuk
- 8** Brief van zijn echtgenote, Erminie Thompson, aan haar familie, fragment, 30 september 1940, 1 stuk
- 9** Stukken betreffende een ten onrechte verkregen vrijstelling van invoerrechten op een auto, 1952-1953, 1 omslag>